

**Aarhus Kommune – Teknik og Miljø
Tilsyn ifølge Miljøbeskyttelsesloven**

Tilsynsdato	22. maj 2025
Journal nr.	GEO-2013-029306
CVR	41106360
Virksomhed	Tranebjerg Varmeværk
Adresse	Industrivej 5, 8305 Samsø
Telefonnummer	Carsten Kjærgaard, Varmeværket 2520 8845
e-mail	aucbk@samsøe.dk
Ejer	Grøn Varme Samsø A/S, Søtofte 10, 8305 Samsø
	Kontaktperson: Carsten Kjærgaard
Branchekode:	G201
Hovedvirksomhed	Kraftproducerende anlæg, varmeproducerende anlæg, gas-turbineanlæg og gasmotoranlæg med en samlet indfyret effekt på mellem 5 og 50 MW.
Bivirksomhed	
Opstartsdato	1. oktober 1992
Udvidelser/ændringer	Tilladelse til fyring med træpiller i 2013
Tilstede ved tilsynet:	
Virksomheden	Henrik Gylling, Carsten Kjærgaard, Tina Knudsen og Pia Theil Valnert Andersen
Århus Kommune	Lis Merete Bach

Aarhus Kommune, Teknik og Miljø har efter aftale med Samsø Kommune udført miljøtilsyn i henhold til Miljøbeskyttelsesloven¹. Samsø Kommune har som uddelegerende myndighed ansvaret for, at tilsynet er udført korrekt efter gældende lovgivning. Ved tilsynet er de miljømæssige forhold vedrørende indretning, affaldshåndtering og drift gennemgået. Baggrunden for tilsynet er kommunens forpligtigelse til at føre tilsyn med, at virksomheden overholder miljøbestemmelserne i den daglige drift i henhold til miljøbeskyttelsesloven.

¹ Bekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 af lov om miljøbeskyttelse

På de efterfølgende sider ses de miljømæssige oplysninger som Teknik og Miljø har registreret.

REGULERINGSGRUNDLAG

Godkendelsespligtig virksomhed.

Varmeværket er godkendt af Samsø Kommune i henhold til Miljøbeskyttelseslovens kap. 5 den 10. februar 1992. Varmeværket må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der medfører øget påvirkning af det eksterne miljø, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af Kommunen.

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der medfører øget påvirkning af det eksterne miljø, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af kommunen. Ansøgning om miljøgodkendelse af udvidelser eller ændringer skal ske gennem det digitale anmeldesystem "Byg og Miljø", som findes her: <https://www.bygogmiljoe.dk/>.

Afledning af spildevand reguleres af tilslutningstilladelse af 8. september 1994.

Anden regulering

Virksomheden er tillige omfattet af:

Bekendtgørelse nr. 1408 af 27. november 2023 om miljøkrav til mellemstore fyringsanlæg (MCP-bekendtgørelsen).

I forbindelse med tilsynet blev MCP bekendtgørelsen drøftet.

Tranebjerg Varmeværk er med halmkedlen på 2,5 MW og oliekedlen på 3,6 MW omfattet af MCP-bekendtgørelsen pr. 1. januar 2030 og anmeldelse herfor skal indgives senest 1. september 2028.

Det fremgår af MCP-bekendtgørelsens §8, at varmeværket den 1. januar 2030 skal overholde emissionsgrænserne for SO₂, NO_x, støv og CO i bilag 3, jf. dog §§ 9, 11 og 12.

Anmeldelsen skal ske efter bilag 1, del 2.

Ansøgning om udvidelser og ændringer skal allerede nu ske i henhold til MCP-bekendtgørelsen.

På tilsynet spurgte varmeværket om oliekedlen vil blive betragtet som et nødanlæg og derved er undtaget fra at overholde emissionsgrænseværdierne for SO₂, NO_x, støv og CO i bilag 3 i MCP bekendtgørelsen.

Teknik og Miljø oplyste, at varmeværket skal fremsende en opgørelse over olietankens timer i drift, de sidste 5 år, før det kan vurderes. Hvis oliekedlen opfylder kravene i MCP-bekendtgørelsens § 11, stk. 4 og det samtidigt kan godtgøres, at oliekedlen udelukkende fungerer som et nødanlæg, så vil den være undtaget for emissionsgrænseværdierne i bilag 3 i MCP-bekendtgørelsen. Det præciseres, at nødkedlen aldrig må være i drift samtidig med halmkedlen eller pillekedlen. Der skal dog fortsat udføres præstationskontrol minimum hvert 5. år eller ved 1.500 driftstimer.

Udklip fra §11, stk. 4 i MCP-bekendtgørelsen:

Stk. 4. Bestående mellemstore fyringsanlæg med en nominel indfyret termisk effekt på mindre end eller lig med 5 MW, der fungerer som nødanlæg, og er i drift i højst 500 timer om året udregnet som et rullende gennemsnit over en periode på fem år, er undtaget fra at overholde emissionsgrænseværdierne for SO₂, NO_x, støv og CO i bilag 3.

Lovgrundlag for tilsyn

Virksomheden er omfattet af reglerne om miljøtilsyn i henhold til bekendtgørelse om miljøtilsyn nr. 1536 af 9. december 2019 og bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 1519 af 29. juni 2021).

Virksomheden er desuden omfattet af de nye regler om affaldstilsyn i bekendtgørelse om affaldstilsyn nr. 1221 af 22. november 2024. Affaldstilsynet skal sikre efterlevelse af regler om affaldssortering og -håndtering, herunder også at mest muligt affald genanvendes.

Faktura for tilsyn

Det udførte tilsyn ved virksomheden belyst i denne rapport var et kombineret miljøtilsyn og affaldstilsyn. De nye regler om affaldstilsyn betyder, at der skal udarbejdes og fremsendes to særskilte opkrævninger for henholdsvis miljøtilsynet og affaldstilsynet, selv om det er udført samtidigt. De 2 fakturaer fremsendes efter 1. november. Da timesatsen for affaldstilsyn er højere end timesatsen for miljøtilsyn, kan det samlede beløb blive lidt større end beløbet for miljøtilsyn i de tidligere fakturaer.

Beliggenhed

Varmeværket er beliggende i kommuneplanens delområde 85- Tranbjerg Industriområde. Området er udlagt til erhvervsformål/varmeværk og er omfattet af lokalplan nr. 22.

Varmeværket er beliggende inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Luftfoto af Tranbjerg Varmeværk

EGENKONTROL

Virksomheden har den 20. januar 2025 indsendt årsrapport for 2024 over forbrug af råvarer og hjælpestoffer samt opgørelser over typer og mængder af affald, askeleverancer og askeanalyser.

Driftsjournal vedr. brug af by-pass funktionen føres i henhold til miljøgodkendelsen fra 1992.

MILJØLEDELSE, SYSTEMATIK OG MILJØFORBEDRINGER

Virksomheden har ikke et certificeret miljøledelsessystem.

INDRETNING OG DRIFT

Kort beskrivelse af virksomhedens produktion

Virksomheden er et halmfyret fjernvarmewærk suppleret med en pillekedel og en oliekedel til spids- og reservelast. Der er etableret akkumuleringstank på 214 m³, så halmballerne kan brændes helt igennem. Der har tidligere været mulighed for at tilføre olie ved optænding af ny balle i kold kedel. Denne mulighed findes ikke længere da udstyret til at tænde op med er afinstalleret.

Siloer til træpiller etableret i 2012

Der er givet bygge- og ibrugtagningstilladelse til etablering af en pillekedel på 0,8 MW, som er taget i brug i 2012, samt en askelade (taget i brug i 2013), så levering af aske til landmændene kun sker i forbindelse med at asken skal udsprede.

Endvidere er der i 2012 opført 2 stk. 10 meter høje siloer på hver 30 m³ til træpiller. Siloerne fremgår af OIS.

I 2013 blev Trixtanken til opsamling af forstøvningsvand og rensning røgrørerne erstattet af en samletank på 6 m³.

Virksomhedens kedler og anlæg

Halmkedlen er på 2,5 MW, gasoliekedlen på 3,6 MW og pillekedel på 0,8 MW. Derudover vandbehandlingsanlæg, dieseltruck, kompressor til produktion af trykluft til rensning af røgrør.

Virksomhedens areal

Hovedbygning på ca. 1.000 m² indeholdende kedelhal, pumperum, kontor, toilet og halmlager (nærlager), samt selvstændig lagerbygning på 2.000 m² til halmballer.

Antal ansatte og driftstid

Der er lige nu 2 ansatte på værket (+vagtordning). Varmeværket kører i døgndrift.

Årligt forbrug af råvarer

Råvare forbrug	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Halm/tons	3.157	3.108	3.230	3.058	3.252	3136	3203	3276
Træpiller/ tons	109	58	29	21	62	0	23	0
Fyringsolie/ l	3.325	49.000	0	188	10.040	0	1025	765
Hydro X/l	200	275	350	-	-	300	300	550
Salt/kg	240	300	300	-	-	275	275	400

Tabel over forbrug

Opfølgning fra sidste tilsyn i 2022.

Ingen opfølgningspunkter.

Spildevand

Ud over sanitetsspildevand har værket følgende processpildevand:

- Vand fra rensning af røgrør 1-2 gange årligt jf. tilladelse fra Samsø Kommune dateret 8. september 1994. Vand fra rensning af røgrørene blev tidligere tilført samletanken. Røgrørene renses nu manuelt og der tilføres ikke længere vand til samletanken fra rensning af røgrørene.
- Små mængder returskyllevand fra vandbehandlingsanlægget, hvor der kun anvendes salt.
- Vand fra kompresser. Inden afledning passerer vandet en olieseparator. Der afledes 2 - 3 l vand pr. år fra denne proces.
- Med års mellemrum afledes kedelvand ved kedeltømning. Vandet nedkøles til under 40 °C inden afledning.
- Små mængder vand fra askelade, hvor der foretages befugtning.

Vand fra askelade ledes i dag til en samletank (6 m³). Inden vandet fra samletanken igen kan ledes tilbage til halmleverandørerne til udspreddning på markerne, skal virksomheden fremsende analyser af vandet i samletanken. Analyserne skal foretages af et firma der er akkrediteret til at udtage prøver og foretage analyser af bioaske og vandige ekstrakter jf. bioaskebekendtgørelsens §§ 5 og 6. Der henvises til bioaskebekendtgørelsens bilag 3 i forhold til prøveudtagning, analyseparametre og analysemetoder. Ud over de i bilag 3 nævnte parametre skal van-

det i tanken tillige analyseres for indholdet af kulbrinter. Når Teknik og miljø har modtaget analyserne, vil det blive vurderet om vandet kan føres tilbage til landbrugsjorden.

Virksomheden spurgte ved tilsynet, om vandet i samletanken kan afledes til kloak og det kan det i henhold til afgørelse (tilslutningstilladelse) af 8. september 1994.

Affald

Aske og slagge transporteres til askeladen, hvor der sker en befugtning for at undgå støvge-ner. Befugtningen medfører en kraftig lugt af ammoniak i laden. Døren holdes låst til askela-den. Asken bortskaffes til udspreddning på marker ved halmleverandørerne med indberetning til kommunen. Aske opbevares indtil udbringning i laden.

Da det er Aarhus Kommune der fører tilsyn med både producent og modtagere af asken bliver oplysningerne jf. § 9 i Bioaskebekendtgørelsen også fremsendt til Aarhus Kommune, Teknik og Miljø.

Affaldsfraktioner	Affaldskode EAK-kod (fed = farligt affald)	Forventede årlige mæng- der	Op- lag/håndtering	Modtager
Affald fra røggas- rensning – udskigft- ning af filterposer	19 01 07 – fast affald fra røggasrensning	Ca. 1 tons Hvert 3. år	Filterposer ud- skiftes hvert 3. år. Oplag i con- tainer/bigbags og håndteres se- parat, som far- ligt affald	Modtageranlæg Glatved, Reno Djurs
Spildevand fra røg- gasrensning	19 01 06 -vandigt fly- dende affald fra røggas- rensning -samt andet fly- dende affald	1000 liter		Tank – iht tilslutningstil- ladelse af 8.september 1994.
Kedelkemi			Står på spildbak- ker	Returordning med leve- randør
Filtersand. Blødgø- ringsanlæg (Sil- horko)			Salt i poser på palle i kedelrum	Medtages af servicemon- tør ved service
Spildolie fra an- læg/værksted			I tønde for ab- sorptionsmate- rialer	Affaldscenter Harpesdal
Spraydåser – diver- se fra værksted		1 affaldssæk	Værkstedet	Affaldscenter Harpesdal
Absorptionsmateria- ler, kattegrus, brug- te klude o.l.		1 blå tønde – 100 liter	Værkstedet	Affaldscenter Harpesdal
Batterier			I batterispand på lager	Affaldscenter Harpesdal
Elektronikaffald		Begrænset mængde	Opbevares på halmlager (måle- re)	Affaldscenter Harpesdal
Restaffald fra kon- tor			I Affaldsspande og container for restaffald	Tømningsordning via Helmer's
Pap			På lager	Affaldscenter Harpesdal
Papir			I affaldsspande på kontor (skri- vepapir)	Affaldscenter Harpesdal
Metal			Container under halvtag	Affaldsordning med Hel- mers. Større mængder afhentes af SAMSK
Madaffald			Håndteres af medarbejderen selv	Affaldscenter Harpesdal

Tabel over affaldsfraktioner på varmeværket

Affald	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Opbeva- ring	Affalds- modtager
Aske tons	24	88	186	163	175	143	115	155	Askehal	Halm leverandø- rerne

Affaldsproduktion aske

Elektronikaffald opbevares udendørs

Styrket affaldstilsyn

I henhold til nye regler om affaldstilsyn skal kommunen foretage en særskilt indberetning til Miljøstyrelsen med oplysninger om, hvilke typer affald virksomheden sorterer, og hvorvidt dette er i overensstemmelse med kravene.

Virksomheden foretager sortering af alle forekommende fraktioner og lever dermed op til kravene om affaldssortering.

BESKYTTELSE AF JORD OG GRUNDVAND

Opbevaring af elektronikaffald tilsynet kunne det konstateres at der stod en palle med elektronikaffald udendørs. Teknik og Miljø oplyste, at i henhold til elektronikaffaldsbekendtgørelsen (nr. 1566 af 19. december 2022, §40, stk. 2 b), skal elektronikaffald opbevares med vejrfast overdækning.

Varmeværket har efter tilsynet oplyst, at de 2 dage efter tilsynet afleverede elektronikaffaldet på Affaldscenter Harpesdal og at elektronikaffald fremover bliver opbevaret indendørs.

JORDFORURENING

Der er ved tilsynet ikke konstateret jordforurening fra virksomhedens drift.

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Tilsynet har ikke givet anledning til miljømæssige bemærkninger eller reaktioner i form af påbud, forbud eller indskærper.

I henhold til tilsynsbekendtgørelsens § 12 stk. 5, har enhver ret til aktindsigt i virksomhedens øvrige oplysninger, som tilsynsmyndigheden er i besiddelse af, med de begrænsninger, der følger af lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Aarhus Kommune, Teknik og Miljø den 16. juni 2025.

Lis Bach
Kemiingeniør